

Ședința ordinară a Grupului de monitorizare pentru implementarea SNA pe anii 2011-2015



La 19 septembrie 2014, ora 14:00, în incinta Centrului Național Anticorupție (CNA) s-a desfășurat ședința ordinară de lucru a Grupului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupție. Ședința este un instrument de bază și parte componentă a procesului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015.

Grupul de monitorizare a constatat că, în scopul implementării Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015 (SNA), aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.154 din 21.07.2011, și a Planului de acțiuni pe anii 2014-2015 pentru implementarea documentului vizat, în trimestrul I 2014 autoritățile publice centrale au realizat în mod eficient o serie de acțiuni. În conformitate cu Graficul de raportare și cu Hotărârea Grupului de monitorizare nr. 2 din 20.06.2014, la ședința grupului au fost audiate rapoartele Comisiei Naționale de Integritate, Ministerului Sănătății și Ministerului Economiei, în vederea analizei progreselor înregistrate și a dificultăților întâmpinate în implementarea SNA.

Grupului de monitorizare, constituit din reprezentanți ai autorităților publice, ai societății civile și ai sectorului privat, i-a fost prezentat de către secretarul GM, dl Vitalie Verebceanu, Raportul de monitorizare a realizării, în semestrul I anul 2014, a Planului de acțiuni pe anii 2014-2015 pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 76 din 16.05.2014. Astfel, Raportul include informația cu privire la executarea celor 41 acțiuni planificate pentru semestrul I 2014, precum și despre gradul de realizare a acestor acțiuni. Se constată că în semestrul I a.c., 72 % din acțiunile planificate au fost realizate cu succes, 17 % se constată a fi restante, iar 11 % sunt în proces de derulare, în consecință adoptării cu întârziere a Planului de acțiuni pe anii 2014–2015.

Prin urmare, la finele semestrului I se constată restante 7 acțiuni, după cum urmează: Comisia Națională de Integritate înregistrează 3 restante - acțiunile nr. 5 și 6 privind elaborarea unor studii de expertiză a cadrului legal din domeniul de activitate; acțiunea nr. 23 – ce se referă la ajustarea cadrului legislativ și revizuirea modelelor de declarații cu privire la venituri și proprietate; Procuratura Generală - 1 restanță, acțiunea nr. 32 ce vizează modificarea legislației în vederea tragerii la răspundere juridică a membrilor organelor colegiale de decizie pentru admiterea încălcărilor de lege în activitatea proprie care a fost preluată, ca fiind nerealizată, din Planul de acțiuni pe anii 2012-2013; Serviciul Vamal – 1 restanță, acțiunea nr. 57 privind revizuirea Codului de conduită a colaboratorului vamal; Ministerul Sănătății – la capitolul restante înregistrează 1 acțiune, nr. 58 privind revizuirea Codului cadru de etică (deontologic) al lucrătorului medical și farmaceutic. Deși în cadrul ședinței Grupului de monitorizare din 20 iunie, Ministerul Sănătății a fost atenționat întru luarea de atitudine în vederea realizării acțiunii date, actualmente această măsură rămâne a fi nerealizată. Acțiunea nr. 63, care presupune elaborarea regulamentelor interne privind avertizorii de integritate de către APC, este calificată ca fiind realizată parțial. Astfel, 70% din autorități au realizat în termen măsura dată, iar 30 % sunt la etapa de elaborare a regulamentelor vizate (Agenția Moldsilva, Consiliul Superior al Magistraturii, Serviciul Stare Civilă, Ministerul Justiției, Biroul Național de Statistică, Ministerul Tineretului și Sportului, Comisia Națională de Integritate, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației). Acest fapt, determină necesitatea de a atenționa instituțiile vizate în vederea definitivării cât mai urgent posibil a măsurii date.

Concomitent, în cadrul monitorizării și analizei desfășurate de Secretariatul Grupului de monitorizare a nivelului de realizare a Planului de acțiuni pentru sem. I a.c., au fost identificate mai multe probleme. La capitolul disciplina executorie și calitatea rapoartelor necesită a fi menționat Ministerul Mediului, care nu a prezentat Secretariatului raportul privind nivelul de realizare a planului de acțiuni, precum și Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Comisia Națională de Integritate și Academia de Administrare Publică, care au tergiversat și depășit termenul limită de prezentare a acestor rapoarte. Unele autorități precum Ministerul Educației și CNI,

În procesul executării anumitor măsuri nu au respectat indicatorii de progres, fapt ce a determinat calificarea acestor acțiuni ca realizate parțial. S-a propus atenționarea conducătorilor autorităților vizate în vederea sistematizării eforturilor și definitivării acestor măsuri și aprobarea Raportului de monitorizare pentru semestrul I 2014 privind realizarea Planului de acțiuni pe anii 2014-2015.

În conformitate cu Hotărârea Grupului de Monitorizare nr. 2 din 20.06.14, dl Anatolie Donciu, președintele Comisiei Naționale de Integritate, a relatat despre măsurile întreprinse în vederea realizării Strategiei Naționale Anticorupție și a Planului de acțiuni pe anii 2014-2015, trimestrul I-III, conform raportului remis. A precizat de asemenea că în calitate de instrument pentru prevenirea corupției, de la inițierea activității la 01.01.2013, așteptările societății civile față de Comisia Națională de Integritate au fost foarte mari, deși eficiența acesteia este redusă din cauza faptului că în procesul de modificare și completare a cadrului legislativ, instituția se confruntă cu mari probleme. În rezultat, din cele 78 cazuri identificate în acest răstimp, nu există nici o sentință de condamnare. Din aceasta derivă necesitatea stringentă de a modifica o serie de articole din Codul contravențional, cu privire la nedeclararea conflictelor de interese și la termenul de prescripție, dar și de a interveni în procedura actuală în care CNI are doar rol de agent constatat. Cu privire la acțiunile nr. 4, 5, 6, CNI a remis 3 proiecte de legi Parlamentului, iar până la moment nici unul nu a fost adoptat. Referitor la acțiunea nr. 23, CNI a propus crearea unei declarații de venituri și interese consolidate, dar aceasta este la faza de proiect. Totodată, în scopul optimizării proceselor de lucru, la 01.09.2014 CNI a demarat procedura de verificare digitalizată a declarațiilor.

Urmare celor relatate, președintele raionului Dubăsari, dl Grigore Policinski, a menționat despre familiarizarea insuficientă a funcționarilor publici din autoritățile locale de nivelul I cu practicile de depunere a declarațiilor și dificultățile apărute în procesul de sancționare a încălcărilor în asemenea situații. Grupul de monitorizare, generalizând aceste concluzii a propus ca la Congresul Autorităților Publice Locale să participe reprezentanții CNI pentru a desfășura o instruire în acest domeniu. Iar Transparency International-Moldova a adus în atenția membrilor Grupului de monitorizare faptul că TI va desfășura un proiect pentru instruirea și antrenarea societății civile și a ONG-urilor locale în identificarea conflictelor de interese.

Viceministrul sănătății, dl Mihai Ciocanu, a prezentat unele informații privind măsurile întreprinse de către Ministerul Sănătății în vederea realizării Strategiei Naționale Anticorupție, pentru trimestrul I-III anul 2014. Urmare celor relatate, membrii Grupului au accentuat necesitatea continuării și încurajării acțiunilor anticorupție din sistemul sănătății, prin prisma celorlalte obiective majore și au reiterat necesitatea de a adopta Codul cadru de etică (deontologic) al lucrătorului medical și farmacistului, în lipsa căruia Planurile de integritate instituționale elaborate în urma evaluării riscurilor de corupție în sistemul de sănătate vor fi ineficiente.

Totodată, președintele Alianței Anticorupție, dna Olga Bîtcă a exprimat disponibilitatea AAC de a oferi asistență metodologică Ministerului Sănătății și Ministerului Educației în executarea acțiunilor din Plan în ceea ce privește elaborarea de către aceste instituții a Codurilor deontologice sectoriale și a încurajat reprezentanții acestora să demareze procesul de elaborare.

Reieșind din prioritățile strategice, dna Lilia Palii, secretar de stat al Ministerului Economiei a prezentat raportul referitor la măsurile de realizare a Legii nr. 161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma Hotărârii Guvernului nr. 778 /2013, care se prezintă lunar în ședință de Guvern în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.765 din 25.09.2013 „Cu privire la aprobarea Foii de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea eliminării constrângerilor critice în calea mediului de afaceri pentru anii 2013-2014”. Conform prevederilor pct. 2 subpunctul 4) al Hotărârii Guvernului nr.778 din 04.10.2013, autoritățile administrative centrale urmau până la 11.01.2014 să elaboreze și să prezinte spre aprobare Guvernului proiectele necesare pentru organizarea și funcționarea ghișeelor unice și implementarea principiului de declarare pe propria răspundere, potrivit listelor actelor permissive stabilite în anexa nr.1 și anexa nr. 3 la Hotărârea menționată. Astfel, din cele 86 de acte permissive pentru care sunt necesare a fi elaborate regulamente, se constată că pentru 19 acte permissive au fost elaborate regulamente, pentru 9 acte permissive în cadrul normativ existent este prevăzută procedura de eliberare, 2 acte permissive au fost anulate, iar pentru 41 acte permissive elaborarea regulamentelor pentru organizarea și funcționarea ghișeelor unice a fost considerat înoportun, deoarece acestea nu întrunesc condițiile prevăzute la art. 7 al Legii nr161 din 22.07.2011. După modificarea cadrului legislativ, 2 autorități vor elabora regulamente pentru 2 acte, iar pentru 13 acte permissive 6 autorități nu au prezentat informația privind situația procedurilor de organizare și funcționare a Ghișeelor unice. De asemenea s-a menționat că în prezent Centrul de Guvernare Electronică desfășoară activități de creare a unui Cloud național în care să fie incluse procesele de business revizuite și care să facă posibilă interconexiunea instituțiilor, în scopul creării ghișeului unic.

Au fost supuse discuțiilor concluziile prezentate de dna Lilia Carașciuc, director al Transparency International – Moldova, formulate în cadrul studiului Sistemul Național de Integritate al Republicii Moldova, realizat de Transparency International – Moldova cu susținerea financiară a Comisiei Europene și Fundației Est-Europene. Totodată, s-a propus includerea concluziilor și recomandărilor în planurile de acțiuni în domeniul implementării politicilor anticorupție și a SNA.

Suplimentar, au fost examinate explicațiile Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, prezentate de dl viceministru Dumitru Parfentiev și pe cele ale Agenției Achiziții Publice, prezentate de dl director Simion Botnari, cu privire la efectuarea achizițiilor publice în anul 2013. În rezultat, a fost formulată recomandarea pentru autoritatea de a asigura transparența în utilizarea mijloacelor publice, astfel încât să existe un Plan al achizițiilor publice pentru ca ofertanții să se poată pregăti, iar pe site să fie publicat integral informația despre oferta câștigătoare și despre ceilalți aplicanți.

Grupul de monitorizare a reiterat poziția privind intensificarea acțiunilor de prevenire și combatere a corupției, sensibilizarea opiniei publice, promovarea unor comportamente conform normelor etice și cultivarea intoleranței față de practicile de corupție, consolidarea responsabilităților tuturor instituțiilor administrației publice întru implementarea SNA, sporirea gradului de transparență în activitatea acestora și mobilizarea tuturor eforturilor în vederea realizării măsurilor restante din Plan.

Secretariatul Grupului de monitorizare.